

Vliv těhotenství na kvalitu života

Bakalářská práce

Autorka: Anna Veselá

Oponentský posudek

Bakalářská práce Anny Veselé má celkem 60 stran, literární citace obsahují celkem 19 odkazů především na českou odbornou literaturu, zahrnuta je i jedna zahraniční práce citovaná z internetových stránek. Práce je doplněna 19 tabulkami a 19 grafy shrnujícími výsledky vlastní empirické části studie autorky. Napsána je dobrou češtinou s minimem chyb a překlepů.

Tématem práce je ovlivnění kvality života těhotenstvím. Toto téma není příliš prostudováno a vzhledem ke zvyšujícímu se zájmu o kvalitu života v medicíně a i mimo medicínu je toto v současnosti velmi aktuální.

Bakalářská práce je rozdělena klasicky do 2 oddílů. Teoretická část (kapitola 1) je věnována definici pojmu kvalita života, jeho historii a metodám měření, dále pak popisem změn probíhajících v organismu těhotné ženy, včetně psychických změn. V Empirické části (kapitola 2) autorka stanovuje cíle bakalářské práce. Prvním cílem autorky bylo zjistit, které pocity převažují u žen při zjištění těhotenství. Dalším cílem bylo zjistit, co je nejčastějším vyvolávajícím momentem nauzey a zvracení. Třetím cílem bylo zjistit, zda a čím těhotenství omezuje ženu v jejích běžných denních aktivitách. Dalšími cíli pak bylo zjistit, jaké pozitivní a negativní pocity prožívají těhotné v I. a II. trimestru a zda dochází v čase ke změnám v jejich emočním ladění. Autorka si rovněž stanovila za cíl zjistit, co těhotným ženám pomáhá zvládnout negativní emoce a prožitky. Na vybraných otázkách se snažila srovnat, které z vyjmenovaných životních okolností vnímá těhotná žena pozitivně a negativně.

Bakalářka si pro výzkum zvolila dotazníkové šetření pomocí dotazníku, který sama vypracovala na základě již existujících standardizovaných dotazníků zabývajících se studiem kvality života těhotných žen s konkrétními nemocemi. Dotazník studentky obsahoval 17 otázek (dotazník pro první trimestr) a 10 otázek (dotazník pro druhý trimestr). Dotazníky byly anonymní. Distribuovány byly do 5 ambulancí soukromých gynekologů Pardubického kraje. V I. trimestru bylo o vyplnění dotazníku požádáno 90 žen, z nichž 83 se studie zúčastnilo a dotazníky vyplnilo v I. a ve II. trimestru. Ženy odpovídaly na strukturované otázky, kde si vybíraly předem dané možnosti odpovědí (jednu nebo více), ale také na nestrukturované otázky s tvorbou vlastních odpovědí. Prvních 7 otázek bylo zaměřeno na demografické údaje (věk, stav, vzdělání, zaměstnání) a paritu. Další otázky v obou dotaznících se již věnovaly zjišťování kvality života těhotných žen.

Autorka vyhodnocením dotazníků zjistila, že většina těhotných má s diagnózou těhotenství spojené pozitivní pocity, což zřejmě vyplývá z faktu, že většina oslovených žen o těhotenství usilovala (85,5 % těhotenství bylo plánovaných). Z tohoto hlediska tedy není možné vyvozovat obecné závěry – prožívání těhotenství je jistě ovlivněno zejména faktem, zda o ně těhotná žena stojí, nebo ne. Tuto slabinu práce si však autorka uvědomuje a v diskuzi se nad ní zamýšlí. Dále pak autorka zjistila, že v I. trimestru jsou těhotné ženy omezovány v denních

aktivitách zejména únavou a nauzeou se zvracením. Ve II. trimestru se spektrum obtíží mění a nejvíce omezujícími se stávají bolesti zad a hmotnostní přírůstek, dále pak vaginální výtok. Mezi životní situace vnímané pozitivně u dotazovaných těhotných žen patřily zejména radost z mateřství, upevnění partnerského vztahu a únik z přetížení v zaměstnání. Z pozitivních emocí převažovaly radost, štěstí, spokojenost. K negativně vnímaným situacím patřilo zejména zhoršené zvládnání běžných denních aktivit a nemožnost věnovat se oblíbeným činnostem a z negativních emocí převažovala citová a emoční labilita. Obecně se emoce žen v I. a II. trimestru výrazně neměnily. K zajímavým zjištěním pro mě, jako porodníka pracujícího denně s těhotnými ženami, patří zejména zjištění, že v ambulantní péči se těhotné ženy kromě odběru plodové vody nejvíce obávají glukózového tolerančního testu.

K závěrům autorky nemám zásadních výhrad. Práce splnila stanovené cíle. K práci nemám zásadní připomínky.

Doporučuji bakalářskou práci Anny Veselé k obhajobě. Bakalářskou práci hodnotím na výbornou.

V Hradci Králové 22.5.2009

MUDr. Jana Sadlboňová, Ph.D.